

Biografia de la televisió republicana

La majoria de les biografies són tristes perquè dibuixen un recorregut similar: el naixement d'un infant, el desvetllament de les il·lusions, l'assoliment d'algun objectiu i finalment, de manera irremissible, la mort. Com més breu i accidentada és la vida, com més precoç i sobtada arriba la mort, més tràgica resulta la biografia. Per això les biografies més funestes són les de les repúbliques espanyoles: quan assistim a aquell engrescament de les primeres pàgines ja som conscients de la frustració que ens espera a les últimes.

Darrerament s'han publicat unes quantes biografies sectorials de la Segona República: la vida de Companys i d'altres companys de viatge, l'Olimpíada Popular, la història d'algunes capçaleres, d'alguns periodistes. Totes tenen en comú que acaben amb la mort o l'exili. *República TV*, subtitulada *La Catalunya de la primera televisió*, editada per Dux i escrita per Francesc Canosa Farran, és una nova aportació a aquest gènere fatídic. La seva qualitat principal és que divulga uns fets poc coneguts. El seu defecte és que acaba malament, però, naturalment, no es pot atribuir a l'autor, sinó a la història del país, que és la que és.

Assistim, així, a la fundació de Ràdio Barcelona –la primera emissora de l'Estat–, a la creació de l'Associació Nacional de Radiodifusió, a les primeres emissions de Ràdio Associació de Catalunya. Tal com explica Canosa, és una «batalla per la realitat», és a dir, per existir en l'espai audiovisual. En segon pla, s'aprova l'Estatut de 1932 i es traspassen els serveis de radiodifusió a la Generalitat. Fins que el 26 de gener de 1939, les tropes franquistes ocupen l'emissora de la RAC i s'acaba el somni.

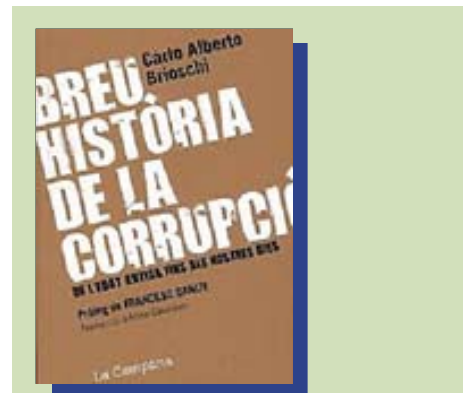
La particularitat de *República TV* és que la investigació rigorosa es vehicula de manera accessible. De fet, és una versió divulgativa de la tesi doctoral de l'autor: el comunicòleg es transforma en periodista i condensa la tesi en forma de llibret breu i directe, ple de personatges fascinants, diàlegs, onomatopeies, salts temporals, jocs de paraules i sentències a mig camí entre Marshall McLuhan i Francesc Pujols: «Els mitjans de comunicació són una nova pagesia.»

Èpoques de fang

Carlo Alberto Brioschi ens elabora un petit museu històric de les untures que tant plauen al poder

MELCIOR COMES mcomes@presencia.cat

És a *La República* on Plató ens explica la història de l'anell màgic. Glaucó –un ateneu ric– li conta a Sòcrates que un pastor que servia el rei de Lídia va trobar un anell d'or en una cova; alguns dies després, el bon home es va adonar que, movent l'anell al dit d'una determinada manera, es tornava invisible; llavors, el primer que va fer el pastor va ser aconseguir un lloc a la Cort, matar el rei, seduir la reina i fer alguns altres bonics tripijocs... La capacitat humana per fer trampes és directament proporcional a la impunitat en què aquestes puguin executar-se: si hom se sent invisible, doncs, no esperem un capteniment honorós; «davant d'un forrellat, tothom és honorat», com diu el refranyer català, encara que tot el que ens conta l'assagista italià Carlo Alberto Brioschi en aquest recorregut històric pugui fins i tot fer-nos dubtar de la saviesa popular. Més de quatre mil anys d'història, de Babilònia fins a l'actualitat europea, són succintament apuntats en aquest treball engrescador, el qual va ser publicat a Itàlia l'any 2005. No ha estat fins ara, però, que el bon ull dels editors del país s'ha detingut en aquest títol, quan –oportunament i per desgràcia– els daltabaixos de la nostra actualitat han vingut a certificar que també entre les formes elementals de la vida catalana hi havia lloc per a allò que a Mallorca en diuen –en són experts des de fa estona– «untar les corrioles». Després de la lectura de l'assaig, ens queda clara una cosa: era irrealitzable restar im-

«BREU HISTÒRIA DE LA CORRUPCIÓ»

Autor: CARLO ALBERTO BRIOSCHI

Editorial: LA CAMPANA

Traducció: ANNA CASASSAS

Pàgines: 250 / Preu: 18 €

Sòlid i ben travat recorregut pels exemples més flagrants de depravació política, des de Babilònia a la Itàlia de Berlusconi.

CARLO ALBERTO BRIOSCHI

És l'editor de Rizzoli, prestigiosa editorial italiana. Ha publicat *La península del tesoro* i *Elogio della corruzione*.

NOVETATS EDITORIALS

«LA CASA DEL PROPÒSIT ESPECIAL»

Autor: JOHN BOYNE

Editorial: EMPÚRIES

Pàgines: 432 / Preu: 19 €

Rússia, 1915: als 16 anys, Georgy Jachmenev rep una bala que anava destinada a un

membre de la família imperial russa, i de seguida es converteix en un heroi. En qüestió d'hores, la seva vida com a fill de pagès canvia radicalment quan l'escorten a Sant Petersburg per ocupar la seva nova plaça com a guardaespalles d'Alexei Romanov, fill del tsar Nicolau II.

«LA LLEGENDA DE SIGURD & GUDRUN»

Autor: J.R.R. TOLKIEN

Editorial: COLUMNA

Pàgines: 502 / Preu: 21,95 €

Per primera vegada es publica a escala mundial una obra desconeguda fins ara que

Tolkien, el pare de la literatura fantàstica, va escriure abans d'*El Hobbit* i *El Senyor dels Anells*, una epopeia inèdita sobre la llegenda nòrdica dels Nibelungs. El tercer fill de Tolkien, Christopher, s'ha dedicat des de la mort del seu pare, el 1973, a editar els escrits inèdits que va deixar.

Un cartell electoral del primer ministre italià Silvio Berlusconi, implicat en diversos casos de corrupció. / EFE

tra banda una lectura esplèndida i molt recomanable— és que, des d'una òptica europea, moltes vegades tan sols concep la corrupció com a quelcom essencialment públic, encara que la corrupció empresarial és cada cop una pràctica més estesa; segons afirma Francesc Sanyu en el pròleg, hem d'acceptar que «entre empresaris privats hi hagi tractes de favor i tota

«Un país sense corrupció política esdevé una hipòtesi tan improbable com un país sense assassinats o robatoris»

munes a aquesta plaga; ¿com és possible que un fenomen tan estès, amb tanta tradició històrica i que afecta tants països, no tingúes seguidors a casa nostra? Un país sense corrupció política esdevé una hipòtesi tan improbable com un país sense assassinats o robatoris. D'aquí que el llibre pugui contribuir al nostre desvetllament; Brioschi elabora una història de la cultura mundial, un petit museu centrat en dotze escenaris—Grècia antiga, Roma clàssica, Revolució Francesa i Americana, els totalitarismes europeus del segle XX, els EUA, òbviament Itàlia...—a partir dels quals desgrana anècdotes, presenta

personatges corruptes, i sobretot elabora una ben teixida selecció de cites d'historiadors, literats i homes d'estat que serveix per donar-nos una idea prou fonamentada de les articulacions que en cada moment ha sabut moure l'entramat de les untures. Brioschi escriu amb acidesa, mordacitat i desimboltura; el llibre és d'una gran amenitat i d'una erudició imponent, encara que en algunes coses faci una mica d'olor de Google (s'equivoca quan parafraseja alguns arguments de novel·les polítiques que han reflectit suborns i lladronicis). Altres petits retrets que podrien fer en aquesta obra—per al-

mena de pagaments indeguts». Tanmateix, tot forma part de la mateixa malaltia i no ens hauríem de resignar amb la simple afirmació cínica que aquesta mena de pràctiques són connaturals a les accions humanes. Per això Brioschi ha escrit el seu llibre: per curar ingenuïtats i per motivar una assumpció de la nostra debilitat que ens porti a intentar establir mecanismes més eficaços contra la perpetuació de la xacra. El lector, al final, pot quedar-se amb la saviesa de Cioran: «Els desastres de les èpoques corruptes són menys greus que els flagells causats per les èpoques de fanatisme; el fang és més agradable que la sang...»

«SI ELS MORTS NO RESSUSCITEN»

Autor: PHILIP KERR
Editorial: LA MAGRANA
Pàgines: 512 / Preu: 19 €

Un any després d'abandonar la policia criminal alemanya, Bernie Gunther treballa a

l'Hotel Adlon, on s'allotja una periodista nord-americana que investiga el creixent fervor antisemita i la sospitosa designació de Berlín com a seu dels Jocs Olímpics. *Si els morts...* ha obtingut el III Premi Internacional de Novel·la Negra RBA.

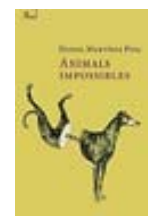

«SIRVENTÈS»

Autor: MAGÍ SUNYER
Editorial: COSSETÀNIA
Pàgines: 96
Preu: 11,30 €

Sirventès reuneix poesies escrites com a interpretacions de peces d'arts diverses

—pintura, escultura, ceràmica, collage, instal·lacions i literatura— d'Antoni Torrell, Antoni Mas, Salvador Juanpere, Mercè Modol, Madola, Rosa Ciurana..., a més d'un «cadàver exquisit» compartit amb Xavier Amorós i Aureli Ruiz.

«ANIMALS IMPOSSIBLES»

Autor: DANIEL MARTÍNEZ PUIG
Editorial: PROA
Pàgines: 144
Preu: 17,90 €

Si un dia obriu un llibre sobre animals escrit per un veterinari, us sorprendrà que parli d'una adolescent amb sobrepès enamorada d'un pollastre, o d'un conill que fa classes de cirurgia vascular a la facultat de medicina. Daniel Martínez, veterinari i doctor en nutrició animal, utilitza la seva experiència professional, però també la seva imaginació desbordant.